

גיטין בז

עניין: יוסף בן שמעון

רבי צדוק הכהן תקנת השבין סי' ו'

[ע] **והנה שורש החסרון** היותר עצום למראית עין שיש בנפשות דישראל הוא החסרון דשמעון. ועל האמת הוא החסרון היותר קל, דעל כן לא נכתב בתורה, כי על האמת אי אפשר שיהיה חסרון בזה בנפשות דישראל כלל, אלא שדבר זה צריך לבירורים גדולים. ועל כן אין מיתתו בבית דין אלא מקנאי הפוגע בו, והקנאי הוא שזריו ומהיר לנקום ואין מתון בדבר ומצדד לזכות ולהציל כמו שהיו עושין הסנהדרין. והבירור השלם הוא כאשר יהיה יוסף בן שמעון, שהבן יגלה המעמקים שבאב, כאשר יהיה הבן היפך לו ממש שזהו שורש יוסף שהוא מוגדר בזה בתכלית. ועל כן סתם בן המברר אביו יש לקרותו על דרך משל יוסף בן שמעון, כי בירור זה הוא ברור בכל ישראל, שהרי חסרון זה אינו בעצם כמי שהוא משרשא וגזעא קדישא דישראל. ולכן נקטו למשל השם יוסף בן שמעון כשדברו משני בני אדם השוין בשמן, כמו שאמרו במשנה [כ"ב קעב]. ובגמרא שם [קסז:] ובכורות [מח.] דנראה דהוא שם המצוי, ואע"פ שאין זה עצמו שם מצוי בפועל, הם נקטו למשל מה שהוא ראוי להיות בשורש.

בסוף יומיא. ונראה לי דזה סוד מה שאמרו [בפרק גט פשוט] שני יוסף בן שמעון, וכן בכמה דוכתי דנקט יוסף בן שמעון. והיה לו לינקט למשל ראובן בן יעקב כדרך שאיתא [בפרק המגרש] ראובן בן יעקב עד, שהוא השבט הראשון והבן הראשון בישראל, וכדרך שאיתא בכמה מקומות ראובן ושמעון, ראובן שלקח שדה משמעון וכיוצא בו טובי שהם ראשוני השבטים, וכן ביבמות [צד:] ראובן ושמעון ולוי וכן בכמה דוכתי. ואפילו במקום איסור נקטו [יבמות י.] יעקב אנס כלתו ומת ראובן כו', ומה ענין לתפוס למשל יוסף בן שמעון שלא נמצא דוגמתו בכתוב כלל. וכל דברי חז"ל לא באו במקרה ושלא בדקדוק.

[סה] **אבל** נודע כי הבנים מבררים האבות, וכמו ששמעתי כי בבנים נגלה מעמקי לב האבות והנעלמות שבהם. ונודע דכל בירור צריך להיות בהפכו, ועל כן אברהם הוליד את יצחק שהיה חפצו לברר דהחסד לאברהם היה רק לשם שמים. והפסולת דישמעאל שיצא ממנו לא נקרא זרעו נתברר על ידי שהוליד יצחק שנקרא זרעו, שבו גילוי מעמקי לבו, והוא אדרכא מדתו בצמצום ופחד לשם שמים, בזה נתברר דגם החסד שהיה בהתגלות דמדת אברהם אבינו ע"ה היה גם כן רק לשם שמים. ולא כאומות העולם ששקועים במדה אחת ואי אפשר להם לשנותה, אבל הוא הרי היה במעמקיו גם מדה ההפכית, ואם היה צריך לשם שמים לשמש בה היה משמש בה גם כן וכמו שהיה בעקידה.

רבי צדוק הכהן

פרי צדיק קורח את ח'

לשמעון שמע וכו'. והנה בש"ס מלינו (כ"ב קע"ב. ושי"ת) שנים שהיו בעיר אחת שם אחד יוסף בן שמעון וכו' לכאורה יומר ה"י שייך לתפוס המשל ראובן בן יעקב למה דוקא יוסף בן שמעון אך אמרנו דכל ישראל נקראו על שם יוסף כמו שנא' שארית יוסף (וכמש"ל ב"ר פ' ע"א) והיינו ע"פ מה שנא' ועמד כולם לדיקים וכו' (ח"ב כ"ג א') כל מאן דאמנור איקרי לדיק וזה שהפסל למשל יוסף בן שמעון אף דבשבת שמעון ה"י רוב כ"ד אלף אשר מתו על דבר טעור שהוא היסך ממדת יוסף הדיק מ"מ בלחמה הוא ניכ נקרא ע"ש יוסף בחי' לדיק דנטר ברית וזהו הפי' יוסף בן שמעון

רבי צדוק הכהן

פרי צדיק עקב את ב'

ותודש אז נכרא בלוח ט' (כמש"ל ב"ר יל"ה) שמורה על אור כי טוב וכו' (ח"ב קנ"ב א') ס"ת נסירו דמין בכל אשר והוא כנגד קדושת יוסף הדיק וכמו שמשב כוונת (שם קל"ה א') ט"ו באב כנגד מדת לדיק יוס"ע. ומה שמשב האר"י הק' חודש אז כנגד שבט שמעון כסדר הדגלים הוא פ"ד מה שאמרו כמה שפסו בש"ס בכל מקום למשל שני יוסף בן שמעון (וגמ' ט"ו באב מ"א'ו).

